

Ajánlott szakdolgozati hivatkozási útmutató (Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, 2026)

1. Alapszabály:

Egyetlen olyan (hivatkozott) név se szerepeljen a szövegben, amely nem szerepel az irodalomjegyzékben, és fordítva: *lehetőség szerint* egyetlen név se szerepeljen az irodalomjegyzékben, amely nem szerepel a szövegben.

https://www.youtube.com/watch?v=ySna_OuWNF0

2. Hivatkozás a folyamatos szövegben belül:

- ha általában idézünk: szerző és évszám (Nida 1964);
- ha szó szerint idézünk akár szakirodalmi, akár szépirodalmi műből: a szerző neve után következzen az évszám, majd az oldalszám (Nida 1964: 411);
- az oldalszám előtt vagy után NEM kell sem „old.”, sem „p”, sem „pp”;
- a zárójelben szereplő hivatkozás után van a mondatvégi írásjel, nem előtte pl. (Nida 1964: 411).
- ha egy könyv vagy valamilyen hasonló munkát nevezünk meg a folyamatos szövegben, annak címét dőlt betűvel kell írunk;
- szerzőpáros esetén nagykötojelet alkalmazunk;
- az oldalszámok esetében, ha több oldalról van szó, akkor nagykötojelet használunk, pl. 145–155.

3. Idézés:

- ha az idézet kb. 40 szónál hosszabb, különítsük el a folyó szövegtől: pl. előtte és utána egy sort hagyjunk ki, és balról indentáljuk („húzzuk” beljebb), vagy szedjük más, esetleg kisebb betűtípussal stb.

4. Hivatkozás feloldása az irodalomjegyzékben:

- a hivatkozások a szerzők vezetékneve szerint betűrendben kövessék egymást (ne számozzuk meg);
- a szerzők nevét írhatjuk kiskapitálissal vagy csupa nagybetűvel, de lehetőleg ne vastagítsuk és ne kurziváljuk;
- az irodalomjegyzék lehetőség szerint csak azokat a szerzőket tartalmazza, akikre a szövegben utalás történt;
- a nyelvi adatok forrását, a szövegtörzsben, lábjegyzetben szereplő szerzőket vagy más forrásokat külön irodalomjegyzékben kell közölni (**Források, További felhasznált irodalom** stb.);
- ha egy munka esetében több kiadási hely van feltüntetve, akkor a következőképpen jelöljük: Boston/New York/London.

5. Ha könyvre hivatkozunk:

- a szerző vezetékneve, majd a keresztnév kezdőbetűi: Nida, E. A. / Nida, E. A.
- ezután jön az évszám, utána pont vagy kettőspont: Nida, E. A. 1964. / Nida, E. A. 1964:
- ha a szerzőnek abban az évben több műve volt: Nida, E. A. 1964a., Nida, E. A. 1964b;
- ha két szerző van: Nida, E. A., Taber, Ch. R. 1969;

- ha három vagy több szerző van, lehet rövidíteni: Nida, E. A. és mások / Nida, E. A. et al. (*et alias* = és mások);
- az évszám után jön a cím (ha önálló mű címe, akkor kurziválva): Nida, E. A., Taber, Ch. R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*.
- a könyv címe után jöjjön a megjelenés helye, és utána kettősponttal vagy vesszővel a kiadó:

Nida, E. A., Taber, Ch. R. 1969. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: Brill (vagy Leiden, Brill).

6. Ha folyóiratcikkre hivatkozunk:

- ha folyóiratban jelent meg a tanulmány, akkor nem a tanulmány címét kell kurziválni, hanem a folyóirat címét:

Károly K. 2002. Az alkalmazott nyelvészeti kutatások néhány alapvető módszertani kérdéséről. *Alkalmazott Nyelvtudomány*.

- folyóiratcikknél továbbá fontos megjelölni az évfolyamot, a füzetszámot és a pontos oldalszámot:

Károly K. 2002. Az alkalmazott nyelvészeti kutatások néhány alapvető módszertani kérdéséről. *Alkalmazott Nyelvtudomány* 2. évf. 1. szám. 77–89. (vagy 2/1, 77–89.)

- a folyóirat megnevezése előtt nem kötelező az „In.”;
- oldalszám előtt vagy után NEM kell sem „old.”, sem „p”, sem „pp”.

7. Ha tanulmánygyűjteményre hivatkozunk:

- ha tanulmánygyűjteményben jelent meg a cikk, fontos megjelölni a szerkesztőt vagy a szerkesztőket (előtte In:), utána zárójelben (szerk.) vagy (ed.), (eds.), (hrsg.):

In: Andor J., Szűcs T., Terts I. (szerk.) 2001. *Színes eszmék nem ...* Szépe György 70. születésnapjára. Pécs: Lingua Franca Csoport;

- tanulmánygyűjteményben megjelent cikk esetén a hivatkozás végén fontos megjelölni a tanulmány oldalszámát a kötetben belül:

Fóris Á. 2001. Olasz szótárkiadás Magyarországon. In: Andor J., Szűcs T., Terts I. (szerk.) 2001. *Színes eszmék nem alszanak...* Szépe György 70. születésnapjára. Pécs: Lingua Franca Csoport. 346–354. vagy 346–54.

- több szerkesztő esetén kiírhatjuk az idézett kötet összes szerkesztőjét:

Dobos Cs., Kis Á., Lengyel Zs., Székely G., Tóth Sz. (szerk.) 2005. *Mindent fordítunk és mindenki fordít. Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben*. Könyv Klaudy Kinga tiszteletére. Budapest: Szak Kiadó;

- több szerkesztő esetén azt is megtehetjük, hogy csak az első szerkesztőt írjuk ki, utána et al. (*et alias* = és mások) következik.

Dobos Cs. et al. (szerk.) 2005. *Mindent fordítunk és mindenki fordít. Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben*. Könyv Klaudy Kinga tiszteletére. Budapest: Szak Kiadó;

- ha ugyanabból a tanulmánygyűjteményből több tanulmányra is hivatkozunk, nem kell minden alkalommal a teljes bibliográfiát megadni, csak rövidítve:

Kegyesné Szekeres E., Salánki Á. 2004. Személyiség, beszéd és íráskép. In: Navracsics J., Tóth Sz. (szerk.) 428–437.

- ilyenkor a tanulmánygyűjtemény pontos adatait csak egyszer kell megadni, az első szerkesztő vezetékneve szerinti betűrendben:

Navracsics J., Tóth Sz. (szerk.) 2004. *Nyelvészet és interdiszciplinaritás. Köszöntőkönyv Lengyel Zsolt 60. születésnapjára*. Szeged: Generalia.

8. Ha megjelent konferenciakötetre hivatkozunk:

- járjunk el ugyanúgy, mint a tanulmánykötet esetén. Ne a konferencia helyét, idejét és címét tüntessük fel, hanem a **megjelent kötet** szerkesztőjét (szerkesztőit), a megjelenés helyét, a kiadót és az oldalszámot:

Kiefer F. 2004. Alkalmazott és elméleti nyelvészet az ezredfordulón. In: Cs. Jónás E., Székely G. (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban*. A XIV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai. Nyíregyháza: Bessenyei György Könyvkiadó. I/23–31.

- Gósy, M., Siptár, P. 2015. Abstractness or complexity?: The case of Hungarian /a:/. In: É. Kiss K., Surányi, B., Dékány, É. (eds.) *Approaches to Hungarian 14.: Papers from the 2013 Piliscsaba Conference*. Amsterdam, Hollandia: John Benjamins.; 147–166.

9. Ha elhangzott (írásban nem megjelent) konferencia-előadásra hivatkozunk:

- ebben az esetben a szerző neve, az évszám és az előadás címe után írjuk azt, hogy Elhangzott: ...és ezután következzenek a konferencia adatai a következő sorrendben: a konferencia címe, rendező intézménye, helye és ideje:

Simigné Fenyő S. 2005. Metainformációs struktúrák szerepe az órávezetésben. Elhangzott: *A világ nyelvei és a nyelvek világa. Soknyelvűség a gazdaságban, a tudományban és az oktatásban*. XV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus. Miskolci Egyetem, Miskolc 2005. április 7–9.

Ide még szerintem jöhetne az is, hogy valamelyik kurzusukra vagy az egyik kurzus vázlatára hivatkoznak.

Kegyesné Szekeres E. 2026. *Kontrasztív nyelvészet*. Elhangzott: Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék *Kontrasztív nyelvészet* c. kurzusa, Szeged, 2026. március 18.

10. Lábjegyzetek és szövegvégi jegyzetek:

- A szakdolgozatban lehetőleg kerüljük a lábjegyzeteket. A hivatkozott művek adatai az irodalomjegyzékbe kerüljenek, a gondolatokat pedig próbáljuk beleilleszteni a dolgozat szövegébe. Lehetőség van arra, hogy a dolgozat tartalmi részéhez kapcsolódó megjegyzéseket ne lábjegyzetben, hanem **szövegvégi** jegyzetben közöljük. A szövegben felső indexszel folyamatosan számozzuk a megjegyzéseket kívánó helyeket, és a tanulmány végén **Jegyzetek (Notes)** címszó alatt fejtsük ki megjegyzéseinket részletesen.

11. A nyelvi adatok forrásának megjelölése:

- a szépirodalmi művekből vett részletekre és fordításukra való hivatkozások az **Irodalom** alatt külön jegyzékben szerepeljenek **Források** címszó alatt.

12. Ábrák, táblázatok:

- az ábrákat és táblázatokat folyamatosan számozzuk (1. ábra, 1. táblázat), majd lássuk el önálló címmel. A címet és a számot az ábra vagy táblázat alá, középre helyezzük el.

Internetes anyagra történő hivatkozás esetén a letöltés ideje is szerepeljen a megadott adatok között, például:

Kinyó L. 2008. *A finn oktatás–kutatás fejlesztése*. http://www.oktatasikerekasztal.hu/hattertanulmanyok/09/kinyo_finn.pdf. (Letöltés ideje: 2017. 06. 16.)

13. Ha szótárra vagy szócikkre hivatkozunk:

<https://ojs.elte.hu/magyarnyelv/roviditesjegyzek>

Hogyan hivatkozunk a folyamatos szövegben rájuk? Hogyan oldjuk fel a végén? Mit tegyünk, ha online kerestük meg a szócikket?

ALLex. = *Alakzatlexikon*. Főszerk. Szathmári István. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2008.

ÁllSA. = Balogh Lajos – Király Lajos, *Az állathangutánzó igék, hívogatók és terelők somogyi nyelvatlasza*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976.

AmTsz. = Pesti János, *Alsómocsoládi tájszótár*. K. n., Alsómocsolád, 2008.

AO. = *Anjoukori okmánytár / Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis* 1–7. Magyar történelmi emlékek. 1. oszt., Okmánytárak / Monumenta Hungariae historica. Diplomataria. [1–6.] Szerk. Nagy Imre. MTA, Budapest, 1878–1891. [7.] Szerk. Tasnádi Nagy Gyula. MTA, Budapest, 1920.

AOkI. = *Anjou-kori oklevéltár / Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia, 1301–1387*. 1–[34]. Szerk. Kristó Gyula [és munkatársai: Almási Tibor, Blazovich László, Géczi Lajos, Köfalvi Tamás, Makk Ferenc, Piti Ferenc, Sebők Ferenc, Teiszler Éva, Tóth Ildikó Éva]. [1–6.] JATE, majd SzTE, Szeged, [7–10.] Csongrád Megyei Levéltár, Szeged, [11–] Szegedi Középkorász Műhely, Budapest–Szeged, 1990–[2013].

ÁrpOkI. = *Árpád-kori oklevelek 1001–1196*. Főszerk. Györffy György. Balassi Kiadó, Budapest, 1997.

ÁSznt. = Fehértói Katalin, *Árpád-kori személynévtár 1000–1301*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004.

ÁÚO. = *Árpádkori új okmánytár / Codex diplomaticus Arpadianus continuatus* 1–12. Közzé teszi Wenzel Gusztáv. [1–9.] Pest, [10–12.] Budapest, 1860–1874. [Hasonmás kiadás: Jókai Mór Városi Könyvtár, Pápa, 2001–2003. Elektronikus kiadások: Arcanum Adatbázis Kft.,

Budapest, 2003.; In: *Arcanum DVD könyvtár 4. – Családtörténet, heraldika, honismeret*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2003.; In: *Magyarország középkori digitális okmánytára / Collectiones digitales diplomaticae Hungariae*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2005.; In: *Collectio diplomatica Hungarica / A középkori Magyarország digitális levéltára / Digital archives of medieval Hungary*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

Balassa = Balassa József, *A magyar nyelv szótára* 1–2. Grill Károly Könyvkiadóvállalata, Budapest, 1940.

BalassiSz. = Jakab László – Bölcskei András, *Balassi-szótár*. Számítógépes nyelvtörténeti adattár 8. KLTE, Debrecen, 2000. [Elektronikus elérhetőségek: <http://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/balassi/index.html>, <http://mek.oszk.hu/01300/01363/>.]

Ballagi = Ballagi Mór, *A magyar nyelv teljes szótára* 1–2. Franklin, Pest, 1867–1872. [Hasonmás kiadás: Nap Kiadó, Budapest, 1998.]

BánkBSz. = *Bánk bán-szótár*. Katona József Bánk bán c. drámájának szókészlete. Szerk. Beke József. Katona József Társaság – Kecskeméti Lapok, Kecskemét, 1991.

BKMFN. = *Bács-Kiskun megye földrajzi nevei. 1. Kiskunfélegyháza és környéke*. Közzétette Fekete János. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 210. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1997.

BMFN. = *Baranya megye földrajzi nevei* 1–2. Szerk. Pesti János. Baranya Megyei Levéltár, Pécs, 1982.

BácsA. = Penavin Olga, *Bácskai magyar nyelvjárási atlasz*. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék, 1988.

BükiTsz. = Balogh Lajos, *Büki tájszótár*. Vasi Szemle Szerkesztősége, Szombathely, 2004.

BüssTsz. = Várkonyi Imre, *Büssüi tájszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

CAH. = *Chartae antiquissimae Hungariae: ab anno 1001 usque ad annum 1196*. Composuit Georgius Györffy. Monumenta medii aevi. Balassi Kiadó, Budapest, 1994.

Cs. = Csánki Dezső, *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában* 1–3., 5. MTA, Budapest, 1890–1913. 4. [Csánki Dezső művének folytatása gyanánt] Fekete Nagy Antal, *Trencsén vármegye*. MTA, Budapest, 1941. [Hasonmás kiadás: Állami Könyvterjesztő Vállalat, Budapest, 1986. Elektronikus kiadás: Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2002.; In: *Arcanum DVD könyvtár 4. – Családtörténet, heraldika, honismeret*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2003.]

CsángA. = *A moldvai csángó nyelvjárás atlasza* 1–2. Szerk. Gálffy Mózes – Márton Gyula – Szabó T. Attila. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 193. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1991.

CsángSz. = Wichmann, Yrjö, *Wörterbuch des ungarischen Moldauer Nordcsángó- und des Hétfaluer Csángódialektes*. Helsinki, 1936.

CsnSz. = Kázmér Miklós, *Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. század*. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1993.

CsnVégSz. = *Régi magyar családnevek névvégmutató szótára. XIV–XVII. század.* Szerk. Farkas Tamás – F. Láncz Éva. ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet – Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2009.

CsokSzkt. = Jakab László – Bölcskei András, *Csokonai-szókincstár* 1. KLTE, Debrecen, 1993. [Elektronikus elérhetőségek: <http://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/csoksz/szotar.htm>, <http://mek.oszk.hu/01300/01364/>.]

CzF. = Czuczor Gergely – Fogarasi János, *A magyar nyelv szótára* 1–6. [1–4.] Emich Gusztáv, [5–6.] Athenaeum, [1–5.] Pest, [6.] Budapest, 1862–1874. [Hasonmás kiadás: Miskolci Bölcsész Egyesület, Miskolc–Nyíregyháza, 1999–. Elektronikus kiadások: Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2002.; In: *Arcanum DVD könyvtár* 6. – *Lexikonok, adattárak.* Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2004. Elektronikus elérhetőség: <http://mek.oszk.hu/05800/05887/>.]

DCSz. = Kálnási Árpád, *Debreceni civis szótár.* A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének kiadványai 83. DE Magyar Nyelvtudományi Intézete, Debrecen, 2005. [Elektronikus elérhetőségek: <http://mnytud.arts.unideb.hu/sorozat/dcsz/index.html>, <http://mek.oszk.hu/03200/03209/>.]

DHA. = *Diplomata Hungariae antiquissima. Accedunt epistolae et acta ad historiam Hungariae pertinentia. 1. Ab anno 1000 usque ad annum 1196.* Edendo operi praefuit Georgius Györffy. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.

ÉKsz.¹ = *Magyar értelmező kéziszótár.* Szerk. Juhász József – Szőke István – O. Nagy Gábor – Kovalovszky Miklós. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972.

ÉKsz.² = *Magyar értelmező kéziszótár.* Főszerk. Pusztai Ferenc. 2., átdolgozott kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.

EO. = *Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez* 1–[4]. Szerk. Jakó Zsigmond. [4.] Szerk. Hegyi Géza – W. Kovács András. Akadémiai Kiadó, [2–3.] Magyar Országos Levéltár, [4.] MTA BTK Történettudományi Intézet – Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest, 1997–[2015].

ESz. = *Etimológiai szótár.* Főszerk. Zaicz Gábor. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2006.

ÉrtSz. = *A magyar nyelv értelmező szótára* 1–7. Főszerk. Bárczi Géza – Országh László. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959–1962. [Elektronikus kiadások: Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2004.; In: *Arcanum DVD könyvtár* 6. – *Lexikonok, adattárak.* Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2004.]

ÉrtSz.+ = *Értelmező szótár+.* Értelmezések, példamondatok, szinonimák, ellentétek, szólások, közmondások, etimológiák, nyelvhasználati tanácsok és fogalomköri csoportok 1–2. Főszerk. Eöry Vilma. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2007.

EtSz. = Gombocz Zoltán – Melich János, *Magyar etymologiai szótár* 1–17. füzet. MTA, Budapest, 1914–1944.

EWUng. = *Etymologisches Wörterbuch des Ungarischen* 1–2. Hrsg. Benkő, Loránd. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993–1995. + *Register*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1997.

F. = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis* 1–11. [40 kötetben + 3 mutató.] Studio et opera Georgii Fejér. Typ. Universitatis, Buda, 1829–1844. [Elektronikus kiadások: MOL – Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2004.; In: *Magyarország középkori digitális okmánytára / Collectiones digitales diplomaticae Hungariae*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2005.; In: *Collectio diplomatica Hungarica / A középkori Magyarország digitális levéltára / Digital archives of medieval Hungary*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

FKTsz. = Rácz Sándor, *Földeák és környéke tájszótára*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 168. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1984.

FNESz. = Kiss Lajos, *Földrajzi nevek etimológiai szótára* 1–2. 4., bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988. [A 4. kiadásra index nélkül hivatkozhatunk, de indexáljuk, ha másik kiadással szemben idézzük. Az esetleges korábbi kiadásokra történő hivatkozásokat ugyancsak indexáljuk!]

FTsz. = Imre Samu, *Felsőöri tájszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1973.

Gl. = *Régi magyar glosszárium*. Szerk. Berrár Jolán – Károly Sándor. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984.

Gy. = Györffy György, *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza* 1–4. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1963–1998.

GyMSMFN. = *Győr-Moson-Sopron megye földrajzi nevei*. 1. *A Kapuvári járás*. Közzétette Hegedűs Attila. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola, Győr, 1998. 2. *A Győri járás*. Közzétette Ábrahám Imre – Unti Mária. Szerk. Unti Mária – Varga Józsefné. Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 2009.

HA. = *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból*. Közzéteszi: Hoffmann István – Rácz Anita – Tóth Valéria. 1. *Abauj–Csongrád vármegye*. A Magyar Névarchívum Kiadványai 1. KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 1997. [Elektronikus elérhetőség: <http://mek.oszk.hu/01600/01694/>.] 2. *Doboka–Győr vármegye*. A Magyar Névarchívum Kiadványai 3. KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 1999. [Elektronikus elérhetőség: <http://mek.oszk.hu/01600/01696/>.] 3. *Heves–Küküllő vármegye*. A Magyar Névarchívum Kiadványai 25. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012. [Elektronikus elérhetőség: <http://mek.oszk.hu/12000/12021/12021.pdf>.]

HO. = *Hazai okmánytár / Codex diplomaticus patrius* 1–8. Kiadják: 1–5. Nagy Imre – Paur Iván – Ráth Károly – Véghely Dezső. Sauervein, Győr, 1865–1873. 6–8. Ipolyi Arnold – Nagy Imre – Véghely Dezső. Franklin, Budapest, 1876–1891. [Hasonmás kiadás: Jókai Mór Városi Könyvtár, Pápa, 2004. Elektronikus kiadás: In: *Magyarország középkori digitális okmánytára / Collectiones digitales diplomaticae Hungariae*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2005.; In: *Collectio diplomatica Hungarica / A középkori Magyarország digitális levéltára / Digital archives of medieval Hungary*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

HÁOkI. = *Árpád-kori oklevelek a Heves Megyei Levéltárban*. Szerk. Kondorné Látkóczi Erzsébet. Heves Megyei Levéltár, Eger, 1997. [Elektronikus kiadás: In: *Középkori oklevelek*

a Heves Megyei Levéltárban. Heves Megyei Levéltár – Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

HMFN. = *Heves megye földrajzi nevei. 1. Az Egri járás.* Szerk. Papp László – Végh József. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 125. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1970. 2. *A Füzesabonyi járás.* Szerk. Papp László – Végh József. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 144. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1976. 3. *A Hevesi járás.* Szerk. Végh József – Ördög Ferenc – Papp László. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 145. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1980. 4. *A Gyöngyösi járás. Hatvan és környéke. Eger.* Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 181. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1988.

Hétfa. = Vöö István, *Hétfa nyelvjárási atlasza.* Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, 1971.

HOKL. = *Hazai oklevéltár, 1234–1536.* Szerk. Nagy Imre – Deák Farkas – Nagy Gyula. Magyar Történelmi Társulat, Budapest, 1879. [Hasonmás kiadás: Jókai Mór Városi Könyvtár, Pápa, 2006. Elektronikus kiadások: In: *Arcanum DVD könyvtár 4. – Családtörténet, heraldika, honismeret.* Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2003.; In: *Magyarország középkori digitális okmánytára / Collectiones digitales diplomaticae Hungariae.* Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2005.; In: *Collectio diplomatica Hungarica / A középkori Magyarország digitális levéltára / Digital archives of medieval Hungary.* Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

HVMA. = Guttmann Miklós – Köbölkuti Katalin, *Hangutánzó igék vasi és muravidéki atlasza.* A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 182. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1987.

HhSz. = Dallos Nándor – Pesti János 1999. *Hosszúhetényi szótár.* Hosszúhetényi Honismereti Füzetek 3. Nemes János Általános Művelődési Központ, Hosszúhetény.

IdSzKsz. = Bakos Ferenc, *Idegen szavak és kifejezések kéziszótára.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1994.

IdSzSz. = Bakos Ferenc, *Idegen szavak és kifejezések szótára. 2., átdolgozott kiadás.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 2002.

JBánA. = Penavin Olga, *A jugoszláviai Bánát magyar nyelvjárási atlasza.* CNESA Kiadó, Oktatási és Művelődési Intézmény, Cnesa [Kanizsa], 1995.

JBarA. = Penavin Olga, *A jugoszláviai Baranya magyar tájnyelvi atlasza.* Újvidéki Egyetem, Újvidék, 1969.

JNSzMFN. = [1.] *Szolnok megye földrajzi nevei.* [5.] *Jász-Nagykun-Szolnok megye földrajzi nevei. 1. A Jászberényi járás.* Közzétette Farkas Ferenc. Jászberényi Tanítóképző Főiskola, Jászberény, 1986.; 5. *Tiszazug.* Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Jászberényi Tanítóképző Főiskola – Tiszazug önkormányzatai, Jászberény–Kunszentmárton, 1994. [A második megjelent kötet az 5. sorszámot viseli.]

JókaiSz. = Balázs Géza – P. Eöry Vilma – Kiss Gábor – J. Soltész Katalin – T. Somogyi Magda, *Jókai-szótár 1–2.* Unikornis Kiadó, Budapest, [1994].

JSzA. = Penavin Olga – Matijevics Lajos, *A jugoszláviai székelytelepek nyelvátlasza*. Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék, 1978.

JuhászSz. = *Juhász Gyula költői nyelvének szótára*. Szerk. Benkő László. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972.

KárpA. = Lizanec, P. N., *A kárpátaljai magyar nyelvjárások atlasza / Атлас угорських говірів Закарпаття* 1–3. [1.] Szerk. Balogh Lajos. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992. [2.] Szerk. Horváth Katalin. Patent Nyomdaipari Vállalat, Ungvár, 1996. [3.] Szerk. Lizanec, P. N. Ethnica Alapítvány, Ungvár–Debrecen, 2003.

KárpSz. = *A kárpátaljai magyar nyelvjárások szótára* 1–2. Főszerk. Lizanec Péter. Kárpáti Kiadó, Ungvár, 2012.

KárOkl. = *A nagy-károlyi gróf Károlyi család oklevéltára / Codex diplomaticus comitum Károlyi de Nagy-Károly* 1–5. Sajtó alá rendezi Géresi Kálmán. Budapest, 1882–1897.

KiskSz. = Markó Imre Lehel, *Kiskanizsai szótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.

KisnHsz. = Hegedűs Attila, *Kisnémedi tájszótár. Hiányszótár*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék, Budapest, 1996.

KisnTsz. = Hegedűs Attila, *Kisnémedi tájszótár*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék – MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 1992.

KKSzASz. = Timaffy László, *A kisalföldi kocsik és szekerek szakszókincsének nyelvátlasza és szótára*. Magyar Csoportnyelvi Dolgozatok 22. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék – MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 1985.

KMFN. = *Komárom megye földrajzi nevei*. Szerk. Balog Lajos – Ördög Ferenc. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 169. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1985.

KMHsz. = *Korai magyar helynévszótár 1000–1350*. 1–. Szerk. Hoffmann István. A Magyar Névtárhivatal Kiadványai. 10. DE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 2005–. [Az 1. kötet elektronikus elérhetősége: <http://www.mek.oszk.hu/03500/03506/index.phtml>.]

KmTsz. = Szabó József [– Sz. Bozóki Margit], *Koppány menti tájszótár*. Wosinsky Mór Megyei Múzeum, Szekszárd, 2000.

KTsz. = Silling István, *Kupuszinai tájszótár*. Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság kiskönyvtára. Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság, Újvidék, 1992.

MedvA. = Cs. Nagy Lajos, *Medvesalja magyar nyelvjárási atlasza*. Luminosus, n. o. Kiadó, Nagykapos, 2011.

MHSz. = *Magyar helyesírási szótár*. Szerk. Fábián Pál – Deme László – Tóth Etelka. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1999.

MKLSz. = *A magyarországi középkori latinság szótára / Lexicon Latinitatis medii aevi*

Hungariae. [A 3. kötettől a latin címváltozat a főcím.] Kiadásra előkész. / Ad edendum praep. Harmatta János, [3.] Boronkai Iván – Bellus Ibolya, [4.] Boronkai Iván – Szovák Kornél, [5–] Szovák Kornél. [1–2.] Akadémiai Kiadó, [3.] Akadémiai Kiadó – Argumentum Kiadó, [4–] Argumentum Kiadó, Budapest, 1987–[1999]. Pótkötet: [S. 1.] Kiadásra előkész. / Ad edendum praep. Szovák Kornél. Argumentum Kiadó, Budapest, 2013.

MNSzt. = *Magyar nemzeti szövegtár. Elektronikus adatbázis, a mai magyar írott köznyelv általános célú reprezentatív korpusza*. MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest. [Elérhetőség: <http://corpus.nytud.hu/mnsz/>.]

MNyA. = *A magyar nyelvjárások atlasza* 1–6. Szerk. Deme László – Imre Samu. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1968–1977.

MihTsz. = Kiss Jenő, *Mihályi tájszótár*. (Rábaköz). Nyelvtudományi Értekezések 103. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979.

MSzFE. = *A magyar szókészlet finnugor elemei. Etimológiai szótár* 1–3. + *Mutató*. Főszerk. Lakó György. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967–1981.

MSzkt. = *Magyar szókincstár*. Főszerk. Kiss Gábor. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 1998.

MTsz. = Szinnyei József, *Magyar tájszótár* 1–2. Hornyánszky, Budapest, 1893–1901. [Hasonmás kiadás: Nap Kiadó, Budapest, 2003.]

MurA. = Penavin Olga, *A jugoszláviai Muravidék magyar tájnyelvi atlasza*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 116. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1966.

NkTsz. = Villám Judit, *Nagykőrösi tájszótár*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék – MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 1987.

NSz. = Az akadémiai nagyszótárnak (Nszt.) a MTA Nyelvtudományi Intézetében található kéziratos forrásanyagára történő utalás. Csak közvetítő forrásként szerepelhet, az eredeti forrás jelzése után.

Nszt. = *A magyar nyelv nagyszótára* 1–[5]. Főszerk. Ittész Nóra. MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 2006–[2013].

NySz. = Szarvas Gábor – Simonyi Zsigmond, *Magyar nyelvtörténeti szótár a legrégibb nyelvemlékektől a nyelvújításig* 1–3. Hornyánszky, Budapest, 1890–1893.

NyÚSz. = Szily Kálmán, *A magyar nyelvújítás szótára a kedveltebb képzők és képzésmódok jegyzékével* 1–2. Hornyánszky, Budapest, 1902–1908. [Hasonmás kiadás: Nap Kiadó, Budapest, 1999.]

NyvA. = Sándor Anna, *A Nyitra-vidéki magyar nyelvjárások atlasza*. Mercurius Könyvek. Kalligram, Pozsony, 2004.

OH. = Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila, *Helyesírás*. A Magyar Nyelv Kézikönyvtára 1. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

OldSzSz. = Tolcsvai Nagy Gábor, *Idegen szavak szótára*. A Magyar Nyelv Kézikönyvtára 2. Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

OSzólKm. = Szemerényi Ágnes, *Szólások és közmondások*. A Magyar Nyelv Kézikönyvtára 3. Osiris Kiadó, Budapest, 2009.

OklSz. = *Magyar oklevél-szótár. Régi oklevelekben és egyéb iratokban előforduló magyar szók gyűjteménye. Pótlék a Magyar nyelvtörténeti szótárhoz / Lexicon vocabulorum Hungaricorum. In diplomatibus aliisque scriptis quae reperiri possunt vetusto*. Gyűjt. Szamota István. Szótárrá szerk. Zolnai Gyula. Hornyánszky, Budapest, 1902–1906. [Hasonmás kiadás: Állami Könyvterjesztő Vállalat, Budapest, 1984.]

ÓmOlv. = *Ó-magyar olvasókönyv*. Szerk. Jakubovich Emil – Pais Dezső. Danubia, Pécs, 1929. [Hasonmás kiadás: Holnap Kiadó, Budapest, 1995.]

OrmSz. = *Ormánysági szótár*. Kiss Géza szótári hagyatékából szerk. Keresztes Kálmán. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1952.

OT. = Rásonyi László – Baski Imre, *Onomasticon Turcicum / Turkic Personal Names* 1–2. Indiana University, Bloomington, 2007.

OTsz. = Házi Albert, *Okányi tájszótár*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék – MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 1995.

ŐHA. = Végh József, *Őrségi és hetési nyelvatlasz*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959.

PetőfiSz. = *Petőfi-szótár*. Petőfi Sándor életművének szókészlete 1–4. Szerk. J. Soltész Katalin – Szabó Dénes – Wacha Imre. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1973–1987.

PlTsz. = Zilahy Lajos, *Püspökladányi tájszótár*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 214. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2004.

PMFN. = *Pest megye földrajzi nevei*. 5. *A Nagykátaai járás*. Szerk. Balogh Lajos – Végh József. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének Kiadványai 4. PPKE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Piliscsaba, 2002. [Az első megjelent kötet az 5. sorszámot viseli.]

PRT. = *A pannonhalmi Szent Benedek-rend története* 1–12/B. Szerk. Erdélyi László – Sörös Pongrácz. Szent-István-Társulat, Budapest, 1902–1916. [Csak adattárként hivatkozva.]

PTsz.¹ = Tóth Imre, *Ipoly menti palóc tájszótár. Bernecebaráti és vidéke tájnyelve az 1930–1940-es évek fordulóján*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 176. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1987.

PTsz.² = Tóth Imre, *Palóc tájszótár*. Az Ipoly menti palóc tájszótár 2., javított, bővített kiadása. Nap Kiadó, Budapest, 2007.

RagSz. = Elekfi László, *Magyar ragozási szótár*. MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest, 1994.

RMNyA. = *A romániai magyar nyelvjárások atlasza* 1–11. Gyűjt. Murádin László. Szerk.

Juhász Dezső. Magyar Nyelvtudományi Társaság, [3–11.] Magyar Nyelvtudományi Társaság – Pharma Press Kiadó, Budapest, 1995–2010.

RövSz. = Gyurgyák János, *Rövidítésszótár*. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

SárTsz. = Zilahi Lajos, *Sárréti tájszótár*. Argumentum Kiadó, Budapest, 2011.

SmA. = Sajtos József, *Sárvíz menti nyelvatlasz*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 220. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2004.

SMFN. = *Somogy megye földrajzi nevei*. Szerk. Papp László – Végh József. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974.

SZA. = Király Lajos, *Somogy-zalai nyelvatlasz*. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 223. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2005.

SzamSz. = Csűry Bálint, *Szamosháti szótár* 1–2. Budapest, Magyar Nyelvtudományi Társaság, 1935–1936. [Hasonmás kiadás: Nap Kiadó, Budapest, 2004.]

SzegSz. = Bálint Sándor, *Szegedi szótár* 1–2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1957.

SzGySz. = *A mai magyar nyelv szépprózai gyakorisági szótára 1965–1977*. Szerk. Füredi Mihály – Kelemen József. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.

SzilA. = *Szilágysági nyelvatlasz*. Gyűjt. Márton Gyula. Összeáll. és szerk. Hegedűs Attila. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének Kiadványai 3. PPKE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Piliscsaba, 2000.

SzinSz. = O. Nagy Gábor – Ruzsiczky Éva, *Magyar szinonimaszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978.

SzlavA. = Penavin Olga, *Horvátországi (szlavóniai) magyar nyelvjárási atlasz*. Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék, 1984.

SzlavSz. = Penavin Olga, *Szlavóniai (kórógyi) szótár* 1–3. Forum, Újvidék, 1968–1978. [2. kiadás: Nap Kiadó, Budapest, 2000.]

SzIJs. = Kniezsa István, *A magyar nyelv szláv jövevényszavai* I/1–2. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1955.

SzNySz. = *Székely nyelvföldrajzi szótár*. Összeáll. Gálffy Mózes – Márton Gyula. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987.

SzófSz. = Bárczi Géza, *Magyar szófejtő szótár*. Budapest, 1941. [Hasonmás kiadás: Trezor Kiadó, Budapest, 1994.]

SzólKm. = O. Nagy Gábor, *Magyar szólások és közmondások*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1966.

SzPTsz. = Mazurka Károly, *Szuhogyi palóc tájszótár*. Szerk. N. Fodor János. Magyar Nyelvtudományi Társaság – Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2008.

SzSzBMFN. = [1–4.] Szabolcs-Szatmár megye földrajzi nevei. [5.] Szabolcs-Szatmár-Bereg megye földrajzi nevei. 1. Mező András, *A Baktalórántházi járás földrajzi nevei*. Szabolcs-Szatmár megyei Népművelési Tanács – Nyíregyházi Tanítóképző Főiskola Nyelvészeti Tanszék, Nyíregyháza, 1967. 2. Kálnási Árpád, *A Fehérgyarmati járás földrajzi nevei*. KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 1984. 3. Jakab László – Kálnási Árpád, *A Nyírbátori járás földrajzi nevei*. A Báthori István Múzeum kiadványai 27. Nyírbátori Városi Tanács, Nyírbátor, 1987. 4. Kálnási Árpád, *A Mátészalkai járás földrajzi nevei*. KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 1989. 5. Kálnási Árpád – Sebestyén Árpád, *A Csengeri járás földrajzi nevei*. KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Debrecen, 1993.

SzT. = *Erdélyi magyar szótörténeti tár / Dicționar istoric al lexicului maghiar din Transilvania / Historisches Wörterbuch des siebenbürgisch-ungarischen Wortschatzes* 1–14. Főszerk. [1–7.] Szabó T. Attila, [8–11.] Vámszer Márta, [12.] Kósa Ferenc, [13–14.] Fazakas Emese. [1–4.] Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, [5–8] Akadémiai Kiadó, Budapest, [9–14.] közreadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1975–2014. [Elektronikus elérhetőség <http://mek.oszk.hu/08300/08370/pdf/> .]

TESz. = *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára* 1–3. Főszerk. Benkő Loránd. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967–1976. + *Mutató*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984.

TMFN. = *Tolna megye földrajzi nevei*. Szerk. Ördög Ferenc – Végh József. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981.

ToldiSz. = Pásztor Emil, *Toldi-szótár. Arany János Toldijának szókészlete*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.

Tsz. = *Magyar tájszótár*. A' Magyar Tudós Társaság, Buda, 1838. [Elektronikus elérhetőségek: <http://books.google.com/books?id=2-AUAAAAAYAAJ&hl=hu>, <http://mek.oszk.hu/06800/06888/> .]

UEW. = *Uralisches etymologisches Wörterbuch* 1–2. [1–8. füzet.] + *Register*. Hrsg. Rédei, Károly. Harrassowitz, Wiesbaden – Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986–1991.

ÚMTsz. = *Új magyar tájszótár* 1–5. Főszerk. B. Lőrinczy Éva. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979–2010.

VeMFN. = *Veszprém megye földrajzi nevei*. 1. *A Tapolcai járás*. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 156. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1982. 2. *A Pápai járás*. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 171. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1987. 3. *Az Ajkai járás*. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 192. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1991. 4. *A Veszprémi járás*. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc – Varga Mária. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 194. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2000.

VMFN. = *Vas megye földrajzi nevei*. Szerk. Balogh Lajos – Végh József. Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szombathely, 1982.

VégSz. = *A magyar nyelv szóvéghmutató szótára*. Szerk. Papp Ferenc. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1969.

ZO. = *A zichi és a vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára / Codex diplomaticus domus senioris comitus Zichy de Zich et Vásonkeő* 1–12. Szerk. [1–4.] Nagy Imre – Nagy Iván – Véghely Dezső, [5–6.] Nagy Imre, [7–10.] Kammerer Ernő, [11.] Kammerer Ernő – Döry Ferenc, [12.] Lukcsics Pál. Magyar Történelmi Társulat, [1–3.] Pest, [4–12.] Budapest, 1871–1931.

ZalaOkl. = *Zala vármegye története. 1. Oklevéltár (1024–1363). 2. Oklevéltár (1364–1498)*. Szerk. Nagy Imre – Véghely Dezső – Nagy Gyula. Zala vármegye közönsége, Budapest, 1886–1890.

ZMFN. = *Zala megye földrajzi nevei*. [1.] Szerk. Papp László – Végh József. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1964. 2. *A keszthelyi járás*. Szerk. Balogh Lajos – Ördög Ferenc. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 178. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1986. [= Zalai Gyűjtemény 24. Zalaegerszeg, 1986.]

ZrínyiSz. = *Zrínyi-szótár. Zrínyi Miklós életművének magyar szókészlete*. Szerk. Beke József. Zrínyi-könyvtár 5. Argumentum Kiadó, Budapest, 2004.

ZsA. = Rónai Béla, *Zselici nyelvatlasz. Nyelvöldrajzi vizsgálatok a Zselicben*. Magyar Történelmi Társulat Dél-dunántúli Csoportja, Pécs – Magyar Nyelvtudományi Társaság, [Budapest,] 1993.

ZsO. = *Zsigmondkori oklevéltár* 1–10. Összeáll. [1–2.] Mályusz Elemér. [3–7.] Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerk. Borsa Iván. [8–9.] Borsa Iván – C. Tóth Norbert. [10.] C. Tóth Norbert. *A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. – Forráskiadványok*. [1–5.] Akadémiai Kiadó, [6–10.] MOL, Budapest, 1951–2007. [Elektronikus kiadások: 1–7. In: *A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa* 2. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2003.; 1–9. In: *Collectio diplomatica Hungarica / A középkori Magyarország digitális levéltára / Digital archives of medieval Hungary*. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2008.]

14. MI használata:

Az SZTE egységeiben az MI-használat szabályozásához a múlt félévben közzétett *A mesterséges intelligencia elfogadható és felelős használata a Szegedi Tudományegyetemen. Hallgatói segédlet a mesterséges intelligencia tanulásban történő tudatos, hatékony és etikus alkalmazásához* c. dokumentum (továbbiakban: Hallgatói segédlet) adhat támpontokat.

Elérhetősége: <https://share.google/TF68glDMtvCOxXoQb>

A Hallgatói segédlet olyan témákat tartalmaz, mint *Az MI használatának tisztázása és a kurzusok szabályai; A mesterséges intelligencia felelős használatáról az egyetemi tanulmányok során; A szerzői jogok megsértése; MI-alkalmazási modellek* stb. Lényeges, hogy rendelkezik az **oktatói egyéni szabályozási** lehetőségekről is.

„Minden oktatónak joga van saját szabályokat meghatározni az MI-használatra vonatkozóan – ezek akár pontosabb leírásokat is tartalmazhatnak az általános egyetemi irányelvektől is. Ezeket a szabályokat a tantárgy **kurzusleírásában** találja meg. Ha ott nem szerepel ilyen információ, akkor az általános egyetemi szabályok érvényesek.”

„Az MI alkalmazása a **szakdolgozat** és diplomamunka készítése során is lehetséges, de csak akkor, ha egyértelműen fel van tüntetve, melyik eszközt, hol és milyen céllal használta; az MI nem helyettesíti az önálló elemzést, értelmezést és összefüggéslátást. A **védés során** Önnek be kell tudnia mutatni a dolgozat tartalmát, annak logikai felépítését, és azt, hogy átlátja a saját munkája és az MI szerepe közötti határvonalat.”

Amennyiben az oktató engedélyezi, hogy a hallgató MI-t használjon beadandó, dolgozat, prezentáció vagy más tantárgyi munka, továbbá szakdolgozat elkészítése során, a hallgatónak lábjegyzetben vagy külön bekezdésben kötelezően fel kell tüntetnie a következőket:

- melyik MI-eszközt alkalmazta,
- verziószám vagy kiadás dátumának közlése (ha ismert)
- milyen célra és módon használta az MI-t,
- milyen mértékben segítette az MI a munkát
- világosan el kell különíteni, mely részek származnak MI-től, és melyek saját szerzői munkák

A **szakdolgozók** előtt már az első konzultáción egyértelművé kell tenni, és írásban is rögzíteni kell, hogy a diplomamunka megírása során az MI ötletgenerálásra, vázlatkészítésre (struktúraalkotásra), szakirodalom felkutatására használható, de tartalmi elem nem vehető át. Generatív tartalom saját szöveggént közlése (pl. automatikus szövegírás) nem engedélyezett. Szükséges és elvárt, hogy a hallgató meggyőződjön az MI-eszköz által ajánlott szakirodalom valódiságáról és relevanciájáról.

Tekintettel arra, hogy a Hallgatói segédlet **plágiumnak** minősíti az MI-használat eltitkolását, felhívjuk figyelmét a Szakdolgozati útmutatójában olvasható bekezdésre, miszerint „Plágium esetén az érintett szakdolgozatot a témavezető nem engedi védeésre, illetve elégtelenre (1) értékeli.”

Bármilyen bizonytalanság vagy kérdés esetén a **kurzus oktatója nyújt iránymutatást.**

Tájékoztatjuk, hogy kérdéses helyzetben az oktatóknak lehetősége és joga van a hallgatói munkák hivatalos egyetemi ellenőriztetésére.

Részlet az SZTE JGYPK hallgatói plágiumról szóló szabályzatából:

VI. A plágium elkerülése

A korrekt hivatkozás és a plágium elkerülése érdekében a Kar által meghirdetett kurzusokon született írásbeli munkák esetében mindenkor be kell tartani a szakirodalmi hivatkozás alapelveit, melyek a következők:

a) az adott szakterület által elfogadott hivatkozási konvenciók figyelembevételével írásművében a hallgatónak jeleznie kell, amennyiben más szerzőtől vesz át bármilyen gondolatot, elméletet, véleményt, érvet akár annak bemutatása, ismertetése, vagy egyéb módon történő felhasználása céljából;

b) a hivatkozás szükséges szó szerinti idézet vagy parafrázált szövegrészlet esetében is;

c) a hivatkozás elengedhetetlen akkor is, ha valamely statisztikai adatot vagy ábrát, illusztrációt használ fel a szerző más forrásból;

d) a felhasznált műveket nem elég az irodalomjegyzékben feltüntetni: a szövegen belül is pontosan tudatni kell az olvasóval, hogy az idézetek, illetve átfogalmazott gondolatmenetek honnan származnak, azaz teljes megfelelésnek kell lenni a szövegben hivatkozott és a bibliográfiában felsorolt források között.

(...)

A szakdolgozat beadott formájában a hallgató szellemi tulajdona, ezért annak további felhasználásáról a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény rendelkezik.

Amennyiben a hallgató bárminemű visszaélést észlel szakdolgozatának vagy egyéb szellemi termékének (írásmű, fordítás, statisztikai adat, ábra stb.) mint saját szellemi tulajdonának a felhasználásával kapcsolatban, azt jelezheti a dékáni vezetésnek.

„Plágium esetén az érintett szakdolgozatot a témavezető nem engedi védeésre, illetve elégtelenre (1) értékeli.”

Letölthető plágiumnyilatkozat linkje:

<http://www.jgypk.hu/tanszek/alknyelv/?p=7677>

Letölthető szakdolgozati hivatkozásiútmutató linkje:

<http://www.jgypk.hu/tanszek/alknyelv/?p=7677>